

שבת begins this week at: _____

שבת ends this week at: _____ ב"ס"ד

Name: _____

Class: _____

~ פְּרִשֶׁת וְאָרָא ~

רש"י על התורה

שְׁמוֹת ו' ט'

ט וַיִּדְבֹר מֹשֶׁה בֵּן אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

and because of
hard labour

because of
(their) distress

וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל-מֹשֶׁה מִקְצֹר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה:

רש"י

שְׁמוֹת ו' ט'

because of
(their) distress

מִקְצֹר רוּחַ

are short

and his
breath

his
spirit

feeling
distressed

who is

anyone

כָּל מִי שֶׁהוּא מֵאֵר, רוּחוֹ וְנִשְׁימָתוֹ קָצָרָה

< he is short of breath >

his breath

to draw out
(make long)

able

and he
is not

וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַאֲרִיךְ בְּנִשְׁימָתוֹ.

For
Discussion:

What is Rashi's
question on the posuk?

What is Rashi's explanation?

Can you explain
the whole Rashi
in your own words?

What would you say
are the key words and
phrases in this Rashi?

Once you have studied the Rashi,
look again at the posuk and explain
it according to Rashi's explanation.

שבת begins this week at: _____

שבת ends this week at: _____ בס"ד

Name: _____

Class: _____

פְּרֻשַׁת וַאֲרָא ~ (continued) ~

רש"י על התורה

שְׁמוֹת ו'י"ג

יג וַיִּדְבֹר ה' אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן וַיִּצַוֵם אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

regarding and He commanded them

וְאֶל-פְּרֻעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל

and regarding

מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

רש"י

שְׁמוֹת ו'י"ג

וְאֵל פְּרֻעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם.

נָוִם עָלָיו לַחֲלוֹק לוֹ כְּזוֹד זְדָזְרִיָהֶם, זֶה מְדַרְשׁוֹ. (ש"ר זג; תנחומא ז).

its midrashic meaning

with their words (when speaking with him)

honour / respect

to give

regarding him (Paroh)

He commanded them

His (Hashem's) mission

the matter of

regarding

but its simple meaning

וּפְשׁוּטוֹ, נָוִם עַל דְּבַר יִשְׂרָאֵל וְעַל שְׁלִיחוּתוֹ אֶל פְּרֻעָה.

What is Rashi's question on this 'dibbur hamaschil'?

What are the two explanations that Rashi gives us here?

What are the key words in this Rashi?

Why do you think he puts the two ideas in this order in his peirush?

פְּרֹשֶׁת וַאֲרָא ~ (continued) ~

ש"י אל התורה

שמות ז':י"ט

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה אָמַר אֶל-אֶהְרֹן קַח מִטֶּבֶן וּנְטֵה-יָדְךָ

and stretch your rod
עַל-מִיָּמִי מְצָרִים עַל-נְהַרְתָּם | עַל-יְאֲרֵיהֶם וְעַל-אֲגַמֵּיהֶם
the waters of over
their lakes their canals their rivers

עַל כָּל-מְקוֹה מִיָּמֵיהֶם וַיְהִי-דָם וַיְהִי דָם בְּכָל-אֲרֶץ

Why do you think the posuk gives so many examples of where the water was affected?

and [vessels] of stone and [even] in [vessels] of wood
מְצָרִים וּבַעֲצִים וּבְאֲבָנִים:

רש"י

שמות ז':י"ט

נְהַרְתָּם. יֵם נְהָרוֹת הַמוֹשְׁבִים כְּעֵין נְהָרוֹת שְׁלֵנוֹ:
similar to that flow rivers

יְאֲרֵיהֶם. יֵם צְרִיכוֹת נְגָרִים הַעֲשׂוּיוֹת צִידֵי חָדָם מִשְׁפַּת הַנְּהָר
(that are dug) from the edge made for watering the land canals

לְשָׂדוֹת, וְגִילּוֹם מִיָּמָיו מִתְצַרְכִּים וְעוֹלָה דְרָךְ הַיְחֹזְרִים וּמִשְׁקָה הַשָּׂדוֹת:
and give water to the canals by way of and rise flow its waters and the Nile to the fields

אֲגַמֵּיהֶם. קְבוּלָת מַיִם שֶׁאֵינָן נוֹצְעִין וְחֵינָן מוֹשְׁכִין חָלָּה עוֹמְדִין
flow spring up that do not a gathering

Why do you think Rashi gives such detailed explanations of all of these places where water collects or flows?

בְּמָקוֹם אֶחָד ...

בְּכָל אֲרֶץ מְרָרִים. אֵף צְמַרְחָלָאוֹת וּצְחַמְצָאוֹת שֶׁצְּצָפוּתִים:
and in the baths in their bathhouses even

וּצְעֵלִים וּצְחָצְנִים. מַיִם שֶׁצְּכָלֵי עֵץ וּצְכָלֵי אֲבָן (אוֹנְקָלוֹם):
and the vessels of wood in the vessels of (meaning...) the water stone